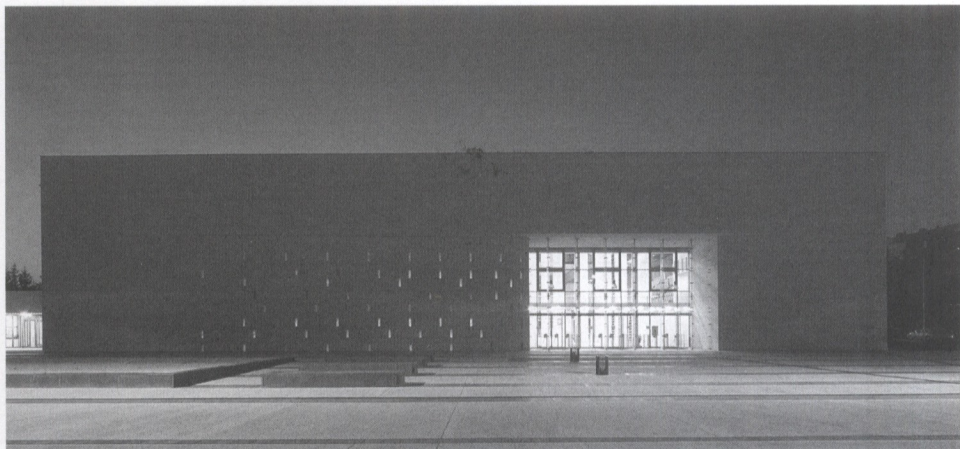

Városi tér

Gondolatok a Szombathelyi Városi Sportcsarnokról

FOTÓK • PICTURES • BUJNOVSZKY TAMÁS

The first impression of the new sports hall is that it occupies the other corner of the sports park with a self-evident confidence and unambiguity, reassuringly defining new spatial lines of force. More precisely it strives to create an obviously articulated spatial system from an undivided one. White hot against the brightness of sunshine, this complex is inspired by Spanish poetry, its main component being a horizontally positioned rectangle, a solemn basic cube with proportions and scale typical of public buildings, which fails to reveal any of its inner contents. It is neither a 'talking form', nor a sincere functionalist body, but an elegantly hiding magic box which entices us to explore it.

A formálás sajátos építészeti eszközei: az egyszerű, városi léptékű geometrikus alapforma, a sajátos nyílásokkal áttört főfal, a klasszicizálódó tengelyesség és a falnyílásban megjelenő mérnöki konstrukciók, műtárgy-szerű hozzáépítések rendszere.
Az épület homlokzati burka mögött pontosan szerkesztett, köztes térszóna húzódik, amely az egyes oldalak funkcionális-használati jellegéhez kapcsolódik.

A helyszín

Az egyik oldalon jó léptékű, három-négyszintes pontházak sora, a másikon katonás sávházak a hatvanas évekből, köztük tágas, ligetes sporttelep füves foci pályával, műanyag burkolatú futópályával. A sarokon kisebb lapostetős tornacsarnok ugyanabból az időből, fák, nyugalom, kertekalja. Csendes belvárosi hangulat.

Az első benyomás az új sportcsarnokról, hogy magabiztos egyértelműséggel foglalja el a sportliget másik sarkát, és megnyugtatóan jelöli ki az új térbeli erőviszonyokat. Pontosabban a tagolatlan térségből jól érzékelhetően artikulált térrendszert igyekszik képezni.

A szikrázó napsütésben fehéren izzó, spanyolos költőiségű kompozíció fő eleme a középület léptékű, ünnepélyes alakubus, egy fekvő kő téglatest, amely

ÉPÍTÉSZET / ARCHITECTS
PÁLFI SÁNDOR, FIALOVSKY TAMÁS,
SAJTOS GÁBOR, IVANICS ÉVA – ÉPÍTÉSZ STÚDIÓ KFT.

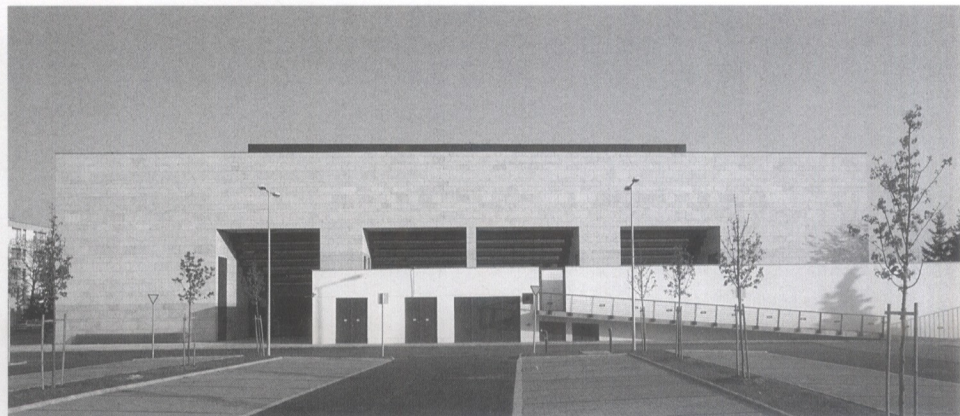
STATIKA / STRUCTURE
PINTÉR SÁNDOR – SZIGMA-STÚDIÓ KFT.

GÉPÉSZET / PLUMBING&HVAC
BIHARY ZSOLT – G&B PLAN KFT.

ELEKTROMOS TERVEZÉS / ELECTRICAL PLANNING
KOVÁCS GYÖRGY – PROVILL KFT.

MEGBÍZÓ / CLIENT
SZOMBATHELY MEGYEI JÓGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

KIVITELEZÉS / MAIN CONTRACTOR
STRABAG RT.

nem árulja el magáról azonnal a beltartalmát. Nem „beszélő forma”, de nem is őszinte, funkcionalista tömeg, sokkal inkább elegánsan rejtőzködő varázsdoboz, amely felfedezésre csábít.

A forma

Körbesétálva a tömörszerű geometrikus alapformába vájt különböző felületi bemélyedéseket, lenyomatokat látunk, amelyek furcsa lépcsőződő formáikkal utalnak a belsőre, és kíváncsívá tesznek. A kocka felületén rögtön a kapcsolódó külső térszégmensek nyomait keresem.

(1) Befogadás

A főbejárat oldal egyetlen hatalmas, bélietes kapumotívum, amelyen megjelenik az átellenes régi tornacsarnok magassági sziluettje, és a finom aszimmetria utal az egész sporttelep térbeliségére. Az előtte kialakított nagyvonalú, tágas fogadótér burkolata és elegáns utcabútorai meglepő könnyedséggel lépik át a kötelező magyar slendriánság buktatóit. Jó lenne a szemközti kertekalját mihamarabb fásítással zárni.

(2) Kitárulkozás

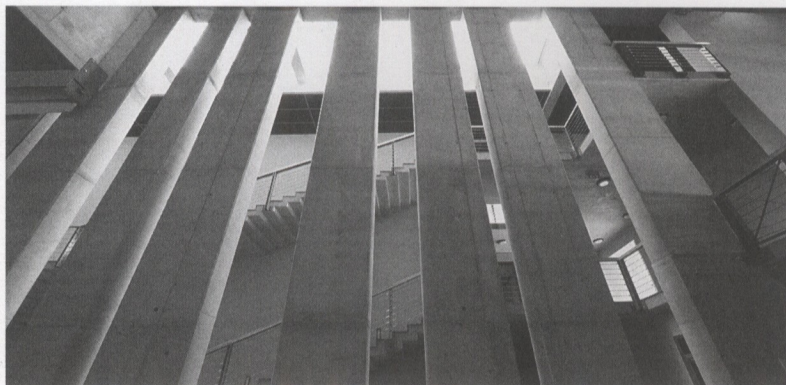
A Hadnagy utcai (az összekötő nyaktaggal átellenes) oldal teljes földszinti megnyitása a belsőt a külvilág felé tárja, a beltéri közösségi funkció kiterjedhet az épület melletti burkolt (egyébként parkolónak használt) felületre: vásárokat, kulturális és politikai tömegrendezvényeket lehet itt tartani.

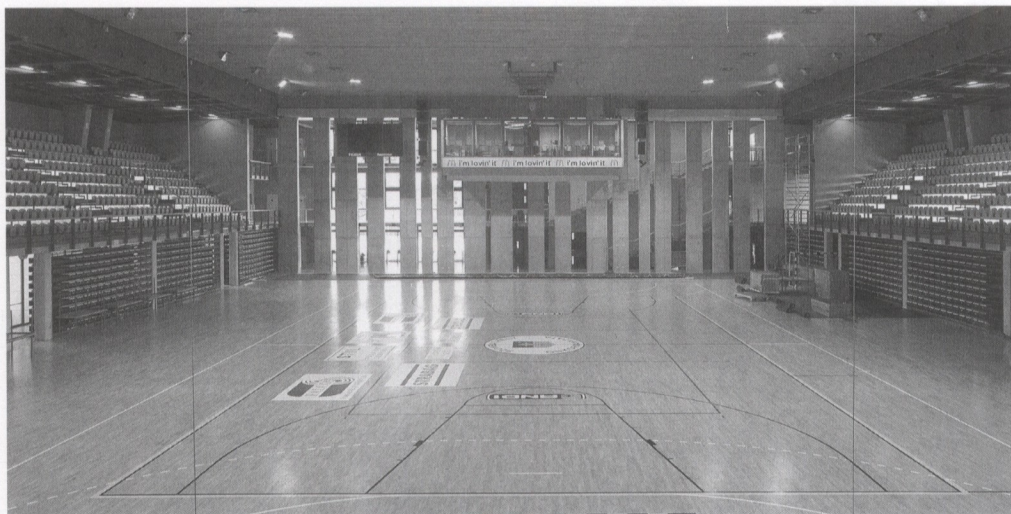
(3) Kapcsolódás

A szabadtéri sportpályák felőli hosszoldalon a régi sportcsarnok földszintes leányépületét folytató támfal-szerű, tetőteraszos melléképület szegélyezi a fő-tömeget, amely erőteljes horizontálisával lebontja a léptéket, és külső lelátóként (egyben menekülési útvonalként is) rálátást engedélyez a sportligetre, illetve alul elválasztott rendszerű öltözőkkel szolgálja ki a belső és külső pályákat.

(4) Kiszolgálás

A főbejárat szemközti funkcionális és gépészeti kiszolgáló zóna nagyban hozzájárul a ház külső kapcsolatainak tisztaságához, az elválasztott közlekedési

irányok rendezettségéhez. A négy oldal artikulált külső térbeli tagolása sajátos aurát hoz létre az épület körül, és ezzel a térség fókuszává, kristályosodási pontjává teszi. Térben értelmezi, „kultiválja, megműveli” a belsőt és külsőt egyaránt.

A tér

A méltón megünnepelt főbejárati kapuzaton belépve az előcsarnok sűrítve foglalja össze a teljes belső téri világot, mert a sűrű belső vasbeton pillérsor között horizontálisan, és a födémkivágások között vertikálisan is felsejlik a térstruktúra egésze.

A közönségmozgatás eleganciáján, a földszinti ruhatár, az emeleti tágas büfé és a nézőtéri lelátók egyenletes felső megközelítésének tisztaságán túl érzékeljük a belső téri összefüggések izgalmát, a külső térig terjedő átlátások összetettségét. Maga a központi tér, a küzdőtér a Lao-ce-i „hasznos üresség” teszi teljessé a felfedezőutat.

Minden irányban kiterjedő, átlátható, szigorúan szerkesztett térben vagyunk, ahonnan az alsó mobil és a felső fix lelátók lépcsőlemezei között kilátni a szabadba

(a díjnyertes pályázati tervben a tető is áttetsző volt). A vékony falbordázatú álmennyezet és az összetolt állapotú alsó lelátós oldalfal egyenletes áttetsző fáttyollal béleli a teret, amely így képes túlmutatni önmaga funkcionalitásán, a régi korok terművészetét idézve.

Az alsó lelátósorok mobilitása, illetve az összenyitások és átlátások révén – bár az üzemeltetés szokásos nehézségeit még le kell küzdeni ez ügyben – sikerült meghaladni a funkcionalizmus korlátait, és a környezetét magasabb szinten integráló, jól működő, intenzív térélményt adó épület született Szombathelyen.

Golda János

